

De la banda, a l'orquestra

Un nou fenomen que s'estén

L'ensenyament musical ha de passar del vent a la corda

/ Arxiu

Escoltar música d'orquestra és, ara com ara, un luxe a l'abast dels qui viuen en les grans ciutats. A fi que siga una cosa quotidiana, tres societats musicals del País Valencià han format en els últims anys les seues respectives orquestres *amateurs*.

La Societat «Santa Cecília», de Cullera, la Unió Musical de Lliria i el Centre Instructiu Musical de Benaguasil, són els pioners d'un fenomen que, d'ací uns anys, podria escampar-se a altres societats musicals valencianes. El naixement d'orquestres *amateurs* suposa trencar amb el tòpic que a València només hi ha instrumentistes de vent.

La situació del món simfònic a l'Estat espanyol és descoratjadora, ja que no hi ha orquestres de gran categoria i, principalment, manquen professionals de

corda. En la majoria d'orquestres professionals de l'estat hi ha violinistes europeus, perquè els espanyols són escassos.

Si l'empresa iniciada per les societats de Cullera, Lliria i Benaguasil es consolida, el País Valencià podria convertir-se en un planter de músics de corda, com ara ho és dels instrumentistes de vent.

El camí és crear orquestres

«La música d'orquestra és distinta a la de banda. És més exquisida. D'altra banda, l'orquestra té infinites possibilitats artístiques, mentre que les grans bandes de música valencianes han tocat sostre, han assolit el màxim que permet aquest tipus de formació musical». Així parla Josep Onofre Díaz, director de la banda i orquestra de Benaguasil. El president de la Unió Musical de Lliria, Josep Lluís Porto-

lés, reconeix que «l'orquestra és la mare de la música simfònica, i una societat com la nostra no podia reduir la seua vida a la banda».

Josep Renart, president de la societat «Santa Cecília» de Cullera, pensa que «les orquestres *amateurs* són la cèl·lula de creació d'orquestres simfòniques».

Sobren clarinetistes

El mercat de treball per als instrumentistes de vent s'ha saturat. Les bandes i les orquestres professionals no poden oferir faena a l'ingent nombre de clarinetistes, flautistes, etcètera, que apareixen contínuament. Una altra funció de les joves orquestres creades a Cullera, Lliria i Benaguasil és oferir expectatives de treball als alumnes que vulguen dedicar-se professionalment a la música. Les orquestres espanyoles, diàriament, demanen violinistes i violoncel·listes.

Probablement, fou la Unió de Lliria la primera societat que s'adonà de la importància dels instruments de corda dins la música. El seu president comenta: «Fa deu anys posàrem les bases de l'orquestra. Donàrem violins als xiquets. I ara comencem a obtenir-ne resultats. Crec que ens vam avançar al temps, i ara ens donen la raó».

Cullera, la primera

El 15 de novembre de 1980 donà el primer concert l'Orquestra Simfònica «Santa Cecília» de Cullera, dirigida per Lluís Sanjaime Messeguer. Amb

seixanta places, actualment té quatre programes muntats i un repertori de més de trenta obres. L'edat mitjana dels músics no supera els setze anys.

Al juny de 1982, es presentà l'Orquestra Simfònica de la Unió Musical de Lliria. Amb cinquanta places, ha fet dos concerts claus en la seua curta vida. L'un al palau de la Zarzuela, amb motiu del seu primer aniversari, i l'altre al de la Moncloa, pel juny passat, per celebrar el segon any d'existència.

La més jove és l'Orquestra de Cambra de Benaguasil, presentada al públic el dia de Nadal de 1983. Ha estat fundada pel director de la banda, Josep Onofre Díaz, i la plantilla actual és de 34 músics, amb una edat mitjana de 15 anys.

El nivell artístic de les tres orquestres és encara molt baix. La major part dels músics només porten tres o quatre cursos d'instrument. Malgrat això, la seua tasca de divulgació entre el poble de la música orquestral és d'agrair.

Les tres societats musicals s'han perfilat com a capdavanteres en el panorama valencià. Tenen mitjans humans i materials per a crear noves seccions. Però la seua iniciativa ha de ser un exemple per les altres bandes del país.

Malgrat tot, els presidents de Cullera i Lliria pensen que no es crearan gaires orquestres. «La compra d'instruments, la contractació de professorat i el llarg temps que requereix l'estudi dels instruments de corda, fan difícil que el fenomen siga massiu. A més, les institucions polítiques no ajuden gens la música. Moltes societats no poden afrontar ni tan sols les despeses de la banda», ens comenta el president de la Unió.